

***CULTURA ETNOCONFESIONALĂ ÎN CONTEXTUL FRONTIEREI:
VECHII CREDINCIOȘI RUȘI (LIPOVENII) ÎN ZONA DUNĂRII DE
JOS***

Alexandr PRIGARIN

Cuvinte cheie: lipoveni, cultură etno-confesională, frontieră, regiunea Dunării de Jos

Pe baza surselor documentare și a cercetărilor de teren, autorul analizează geneza și funcționarea tradițiilor culturale ale lipovenilor. Analiza arată că structurile și formele de exprimare ale acestui grup etno-religios au ca bază cultura populară rusească din secole XVIII-XIX, însă a cunoscut anumite transformări, datorită influenței mai multor factori: adaptarea tradițiilor din zonele de origine la noi spații culturale (Podolia, Basarabia, Moldova, Țara Românească, Dobrogea, Bucovina); identitatea religioasă – „crența veche” ca bază a ideologiei de grup și a practicilor sociale; influența vecinătăților etnice majoritare și condiția de „enclavă” în cadrul noilor teritorii. A rezultat o versiune specifică a culturii etnice ruse tradiționale. În cazul lipovenilor, etnicul și religiosul au devenit trăsături interșanjabile: stereotipurile etnice definesc comunitatea religioasă și invers, trăsăturile „vechiului credincios” au fost transferate „rusului lipovean”.

Toate aceste trăsături pot fi identificate în modul de organizare al spațiului, în limbă, religie, conștiința de sine. De exemplu, statutul de „vechi credincios” a impus preferința conștientă pentru „vechi”, în dauna noutății, sau a tradiției orale în favoarea scrisului.